

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยส่วนมากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนี้เป็นผู้มีรายได้น้อย มีคุณภาพชีวิตต่ำ การศึกษาและความ เป็นอยู่ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะในเขตชนบท เกษตรกรส่วนมากไม่มีความรู้ในด้านการผลิต รวมไปถึงด้านการเก็บเกี่ยวและการตลาด หรือแม้กระทั่งองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามาส่งเสริมหรือเข้ามา ช่วยเหลือการพัฒนาชนบทของประเทศไทย รัฐบาลและเอกชนจะต้องให้ความสำคัญและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง (ทำนอง, 2541)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและ การเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อวิถีชีวิตของประชาชนอย่างมาก โดยเฉพาะการ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของรัฐ การปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีการเร่งรัดให้เกิดการกระจายอำนาจในการ บริหารงานและการจัดการบริการสาธารณะไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิด การบริหารงานและการให้บริการสาธารณะของรัฐเป็นไปด้วยความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงดังนั้น องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 จึงมีบทบาทหน้าที่ที่กว้างขวาง โดยไม่เพียงแต่จะมี หน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย (พงษ์ธร, 2551)

จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาในหลายด้าน เช่น การพัฒนาด้านสาธารณสุข โภค การศึกษา สาธารณสุข การเกษตร ชลประทาน การปฏิรูปที่ดิน ฯลฯ ส่งผลให้องค์การบริหารส่วน ตำบลต้องรับผิดชอบต่อชุมชนเพื่อให้แผนพัฒนาเป็นไปตามนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ใน การกระจายอำนาจบริหารงานของรัฐไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการ ถ่ายโอนภารกิจงบประมาณและอัตรากำลังราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขระบุไว้อย่างชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ทำให้ปัญหาของแต่ละท้องถิ่นได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นได้ดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับมาตรการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณและอัตรากำลังจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานจังหวัดพะเยา, 2554) องค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดต้องรับผิดชอบต่อชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป รวมถึงด้านการพัฒนาการเกษตร ซึ่งจังหวัดพะเยาประกอบไปด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล 34 แห่ง ส่วนมากเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้วยเหตุนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยาจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาการเกษตร เพื่อให้ประชาชนมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นการศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรจึงเป็นสิ่งที่น่ามาวิเคราะห์ ศึกษา และค้นหาคำตอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาการเกษตร รวมไปถึงการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ได้ทราบถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา
- 1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา และผู้ที่สนใจสามารถนำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในงานการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.4 สมมติฐานของงานวิจัย

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงบทบาทและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา ได้กำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

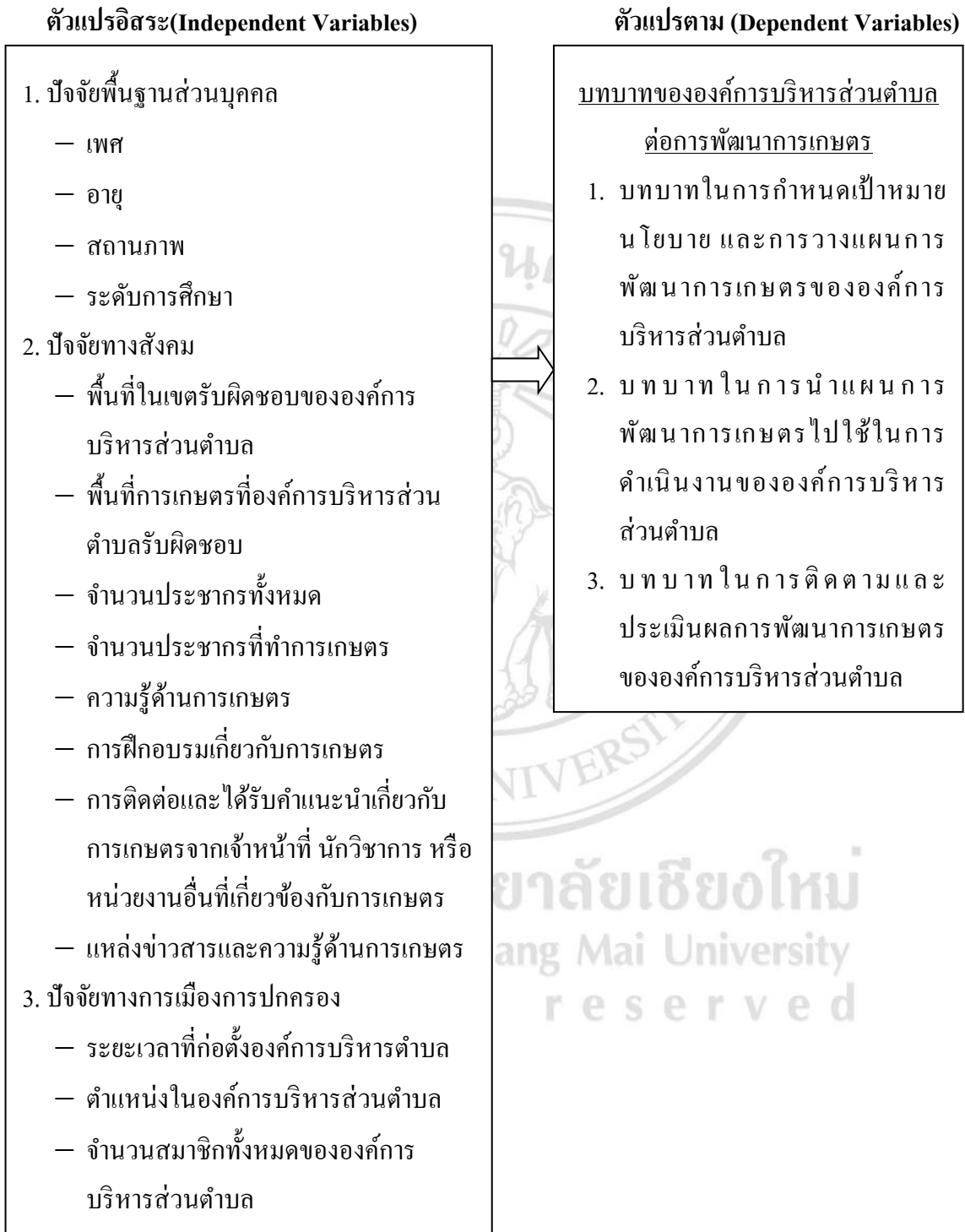
- 1) บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา
- 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

1.5.2 ขอบเขตทางด้านพื้นที่ และประชากรในการวิจัย

โดยเลือกประชากรจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยาจำนวน 34 แห่ง จำนวน 102 คน

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์

บทบาท หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ขององค์กรในสังคม
องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็น
ราชการส่วนท้องถิ่น โดยที่ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจในการบริหารงานของตำบลตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้

บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ
องค์กรบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการเกษตร ได้แก่

- 1) การกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผน
- 2) การนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงาน
- 3) การติดตามและประเมินผล

การพัฒนาการเกษตร หมายถึง การทำให้กิจกรรมทางการเกษตรดีขึ้น เจริญขึ้น รวมถึงการ
เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีความสุข ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้มาตรฐานและ
ปลอดภัยจากสารเคมี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved